

مستشرقان

در سعادتده باب عالی جوارنده
دائرة مخصوصه

محل اداره :

اخطار :

مسلكمزه موافق آثار جديده مع المنوئيه
قبول اولانور
درج ابدولين آثار اعاده اولانور

ديبر، فلسفه، علوم، حقوق، ادبيات و سياستدنه رباظاه كرك سياسي و كرك اجتماعي و مدني احوال و مشوره اسلاميه ديه بحث ايدر و هفته ده بر نشر از انور.

آبونه بدلي

صاحب و مؤسسلي :
ابوالعلا زين العابدين - ح . اشرف اديب

در سعادتده نسخه سي ۵۰ پاره در

سنه لكي التي آيلني

ممالك عثمانيه	ايچون	۶۵	۳۵	غروش
روسيه	»	۶۵۰	۳۰۰	روبله
سائر ممالك اجنبيه	»	۱۷	۹	فرانق

تاريخ تأسيسي

۱۰ تموز ۳۲۴

قبرله دن مقوا بورو ايله كوندريليرسه سنوي
۲۰ غروش فضله آلنير

عدد : ۱۰۳

۱۹ شهبان ۳۲۸ پنجشنبه ۱۲ اغستوس ۳۲۶

در دنجي جلد

بر مکتب انتباه تشکیل ایدن تضییقات اجنبیه ایرانیلرکده روح و قلبلرینی تصفییه و تربیه ایتدی . میلاد عیسانک دردنجی قرننده اصفهانده (کاوه آهنک) نامی ایله بر دمیرجی خروج ایده رک بتون ایرانیلری اجنبیلر علیه قیامه دعوت ایتدی ؛ کاوه اوگسکلکنی سنجاچ پاهرق اردشیر بابکان نامنه استخلاص وطن و ملت تشبث عظیمه کیریشدی . اردشیر بابکان کویا اسکی کایابیان سلاله سنه منسوب بر طفل اوله رق سلاله نك اثنای اضمحلالنده زردشتی لر طرفندن « مقدس » عد ایدلمکده اولان براینک طرفندن حفظ و تغدیه ایدلمش ایش ! هر نه ایسه کاوه آهنک تشبثنده موفق اولیور . بتون اجنبی لر ایران حدودندن چیقاریلیور . ساسانیان دینلن وعصر سعادت قرین فاروق اعظمه قدر یورین سلاله محشمه تأسیس ایدیلیور !

شو سلاله زماننده ایران یکی دن اسکی حشمت و عظمتی وحی دها بر قات یوکسک صورتده اعاده ایدیلیور . شمدی اسکی یونانستان تمش ، محو اولمش ایدی . اونک یرینه روما قائم ایدی . لکن روما ایمپراطورانی بتون حشمت و عظمتی ، بتون حرص جهانگیرانه سی ایله برابر ایران صورت قطعی ده غلبه چاله مدی . بالعکس دنیا ده کندیسنه برابر و مساوی بر حکومت طانیادیفی و بتون عالی دارالحرب دییه تلقی ایتدیکی حلاله ایران حکومتی اعترافه و ایرانیلرک حقوق ملیه لرینی تسلیمه مجبور اولدی . آل ساسانیان دن اولان شاپور نانیکن روما ایمپراطوری نیرونه یازدیغی بر مکتوب آل آن پارس کتبخانه ملیه سنده محفوظدر . شو مکتوبده شاپور کندیسنه : « آله اراسنده عبد ، و عبد لر اراسنده رب » دییه ونیرونه : « دوستم قیصر روم » دییه خطاب ایدیلیور که عظمت سلاله دن بر نشانه در .

فقط مرور اعصار ایله اخلاق و آداب ملیه یکی دن بوزولیور . حکومت بر طاقم انترقیه جی لر ، قادینلر اللرینه کچور . عدالت یرینه ظلم و تعدی ، قناعت یرینه اسراف ، خصائل ممدوحه یرینه زینت و آرایش ظاهریه قائم اولیور .

ایرانیلرک اخلاق آل ساسانیانک اثنای انقراضنده بر درجه ده بوزوق ایدی که بر کره فاروق انظم عراق حاکی سعد ابن ابی وقاصدن ایرانه عائد آلدیغی بر مکتوبی اصحاب کرامک مذاکره و مشاوره سنه وضع ایده رک ایران سفری حقنده رأیلرینی صورتدی . حیدر کرار علی ابن ابو طالب سفرک اجراسنی تصویب ایتدی . عمر بن خطاب حضرتلری : « یا ابوالحسن ! کاشکه نه ایران اولیدی ، ونه بزایرانی تسخیره مجبور اولیدیق . زیرا ایرانیلرک اخلاقی او قدر بوزوقدر که بزى بيله بوزاجقلا در ! » دییه جواب ویردی .

احمد آقایف

مابعدی وار

المایا ، انکلتره ، ترکیا و عالم اسلام

— ۳ —

بر دولتک داخلی و خارجی سیاستی ، صرف شخصی اراده لر نتیجه سی فرض ایتک خطالی اولور . وقایع تاریخی نك عامل و مؤثر لرینی

او زمانده واصل اولدیغی درجه مکملیتی اثبات ایدیلیور . عین زمانده ایرانیلر « مازیزم » دینلن بر دین ملییه مالک ایدیلیور . مرور اعصار ایله بونلر تکامل ایدرک ؛ لسان ، زند پازنده و یهلوی دورلرینی کچورمکله بالاخرده اهی عظیم اولان فردوسینک سوقی ایله سعیدیلرک ، حافظلرک ، ملار و میلرک ظهورینه میدان حاضر لاندی . دین ایسه قبل الاسلام زردشتی طریقده مبدل اوله رق فاروق اعظمک عصرینه قدر ایرانیلرک دین ملی سنی تشکیل ایدیوردی .

زردشت افلاطونک معاصری ایدی . یعنی عیسی علیه السلامک تولدن بش التی یوز سنه اول ظهور ایتدی .

بو زمان ایران تاریخک اک پارلاق ، المشعشع بر دور سی ایدی . کایابیان سلاله سی بتون عظمت و حشمتی ایله سلطنت سوریوردی . آسیای صغرای ، مصری ، آسیای وسطایی تسخیر ایتمش اولان فارسی لر شمندی ترکستان شرقی ده ترک جنسی ایله قارشو قارشویه کلرک ترکر ایله چارپشیر ، نچه له شپور دیلر . شاهنامه نك بتون حقیقه لرینی اشغال ایدن ، فردوسینک بتون سوحات شاعرانه و احتیاسات وطن پرورانه سنه موضوع اولان بو چارپشمه ، شو نچه لشمه اسکی ایران تاریخک روحی تشکیل ایدیلیور . ترک خاقانی افراسیاب ایله ایله فارس قهرمانی رستم آراسنده جریان ایدن مبارزه شاهنامه نك اساسی اولدیغی کبی ، شو ایکی قوم آراسنده بولنان علاقه و مقدرات تاریخیه بی ده تمثیل ایدیلیور .

باقیکز ، قوجه زال ، اوغلی رستمه ، افراسیاب حقنده نه اصیحت ایدیلیور ؛ کنج ، دلی قانلی رستم افراسیابک قاننه تشنه در ، باباسی قوجه زال دن افراسیابک علامات فارقه سی صورتیور ، بونلری بلله یرک ترک اردوسنه آتیمق ، افراسیابی اولدورمک ، شو ایکی قوم آراسنده عصر لرجه دوام ایدن خونین مبارزه بر نهایت ویرمک آرزو سننده در . لکن قوجه تجربه دیده زال اوغله : صاقین بویه بر تشبته کیریشمه . . . زیرا افراسیاب « مرد دانا و جنک آوراست » شجاعته شیر ، رشادته آرسلا ، مهارته قورد اولان افراسیاب بویه قولایلقله مغلوب ایدلمز ! » دیلیور .

فقط ترک اقوامی ایله چارپشمه نك نتیجه سی دها بللی دکل ایکن ایرانه هیچ بکه نیلمه بن طرفدن بر هجوم وقوع بولیور : بیوک اسکندر جهانگیرک خولیاسی ایله بتون آسیایی تسخیر ایتک تشبته کیریشیور . ایرانی بر ایکی ضربه دشت انکیز ایله ییقبوب بترییور . ایرانیلر اسکی یونان مؤرخلرینک تعریف ایتدکلری صداقت ، سواریلک و شیر اندازلق کبی صفات ممتاز لرندن شمدی محروم ایدیلیور . اسکی مانات اخلاقیه و رصانت جسمانیه و دیانت روحانیه بوزولمشدی . صداقت خیانت ، رشادت جبانته ، دیانت تعصب جاهلانیه مبدل اولمشدی ؛ اسکندرک ضربه لری شو صفتلرک نه درجه ده مهلك اولدیغی ایرانیلره اولدقجه آکلاندی . میلادک تام اوچ یوز او توز سنه سی اثناسنده ایران ملوک طوائف دینلن اسارت اجنبیه دوره سنه دوچار اولدی .

لکن حسسیات و افکار ملیه نك نمو و تربیه سی ایچون اک مؤثر

قیمتدائمی بینه ایسته مدیله . ۱۸۹۶ به طوغری ، فرانسه ، یکی متفق روسیه به کووه نهرک ، و حکومت عثمانیه نك رنسانسی تحصیل ایدرهك ، انكلكتریه ، اشغال مدتك آرتق ختامه ایرمش اولدیفنی خاطر لائق جرأتكار لغنده بولندی . بونك اوزرینه انكلكتره ، روسیه و فرانسه بی بوزوشدیرمق قصدیله «ارمنی واقعه سنی» احداث ایله دی . انكلكتره نك حسابجه ، «ارمنی واقعه سنی» ، شمعی به قدر بوتون متفقلری بربرندن آرمه به یاریان مسأله شرقیه بی ، دولت عثمانیه نك تقسیمی صورتنده آچتر اوله جقدی ...

آلمانیا دولت عثمانیه نك آسیا و خلافت سیاستنه قوه الظهر در . ارمنی واقعه سنده ، کرید مسأله سنده ، ما کیدونیا ایشارنده منافع عثمانیه بی جدیتله مدافعه ایدرهك ، سلطنت عثمانیه نك اورپا و آسیا حدودلرینی محافظه به چالیشمش و بوضورتله شرق سیاستك دوام و موفقیتتی ممکن قیلمشدر . [*]

آلمانیا و تورکیه مشترک المنافع برسیاست اسلامیه تعقیب ایتدیجه ، انكلكتره نك شرقده استراحت و امنیتی منسلب اولیوردی ؛ آرتق اوکا یالکیز ائتلاف مثنی ، سیاست عالمده کی حاکم موضعی ادا به ایچون کافی کورنمیوردی . بونکچوندرکه عالم اسلامک آفریقا پارچه سنی بولوشهك فرانسه ایله اوپوشدینی کبی (۸ نیسان ۱۹۰۴) او عالمک آسیاده کی قسمی ده روسیه ایله بایلاشه رق ، او یوز بیلق دشمنیله ده باریشدی : «سلطان ایله قیصرک برزمانلر بک صقیلاشان اتفاق » و محادتی ، اناطولی و بغداد یوللرینی آلمانلره آچهرق ، هامبورغدن « بصره به قدر امتداد ایدن اوزون برارضی پارچه سنی ، آلمان نفوذینه » براقیوردی ....

[*] بوقضیه نك صدقنه دلیل اولق اوزره ، آلمانلره هیچده دوست و طرفدار اولایان بر فرانسهك ، اشبو مقاله لرعه کتایندن چوق استفاده ایتدیکم موسبو رونه پینونك بر قاچ سوزینی ، اشاغی به عیناً ترجمه ایدبورم : «ارمنی بخراننده آلمانیا ، تورکیه آچقندن آچیفه طرفدار بروضعیت آلدی . سلطانیا اصلاحاته اجبار ایچون یالکیز انكلكتره نك دکل ، حتی روسیه و فرانسه نك تکلیف ایتدیکی تدابیری بیاه یا تماماً رد ایله دی ، یا خود صرف صودن جوابلره کچشدیردی : لورد صولیسبره ری نك تهدیدکار نطقلرندن بریسنه جواباً ایکنجی ویلهلم ، دولت عثمانیه نك حقوق حاکمیتنی کمال شدتله تصدیق و اعلان ایلدی ؛ استاسیونرلرک ایکیکشدیرلره سی ، و سفرانک اصلاحات پروگراملری مسائله ده ایبراطور و سفیری بارون مارشال ، دائماً اورپا دولتلرندن زیاده سلطانه اظهار امنیت ایدر بر سیاست تعقیب ایتدیله . » (صفحه ۵۴) - « میرآلی و اوسونک عسکرلری عساکره معاونت ایدر کیم بوجوشورلر ، ایکنجی ویلهلم ، اقرباسی قرال بورکی به سرت برافاده ایله عدم تمیزی بیلدیرمش و اورپا دولتلرینه ده وقت کچیرمکسزین پیره نك آبلوقه ایدیلوب و اوصوصی کیری چاغرمق ایچون آتسه حکومتك اجبار اولنمه سنی تکلیف ایله مشدی . » (صفحه ۵۵) - تورک - یونان محاربه سی آلمانیا نك استانبولده کی نفوذ راهمتی اوج غلیان ایرشدیردی : آلمانیا حکومتك صریح تورک دوستلی ؛ ایبراطورک عثمانلی اردوسنه تشجیعات و تبریکاتی ، آلمان دیپلوماسیسنک ، یونانلیلرک تهوین فلاکتته خادم هر درلو تدابیره مخالفی ، ایکنجی ویلهلمی تمامیت ملکیه عثمانیه نك اک قطعی بر طرفداری ، آلمان صنایع و تجارتك نفعنه اولق اوزره ، سلطان عبدالحمیدک دوست و متفق ایله بوردی . » (صفحه ۵۶) - « آلمانیا نك استانبولده کی تأثیرات اقتصادی و سیاسی سی ، ما کیدونیا ایشارنده ، سلطنت عثمانیه تمامیت ملکیه سنک و پادشاهک حاکمیتله ، امیرالمؤمنینک (یعنی خلیفه لک) نفوذ و اقتدارینک قطعاً محافظه سنی جهته صرف اولومشدر . » (صفحه ۵۷)

ایتی آریوب ، طوغری تعین ایله مک بک مشکلی ایسه ده ، هر هانکی براراده (Volonté) نك وقایع و احوال متسلسله ماضیه دن طوغریغه یعنی نمره تاریخ و محیط اولدیفنه شنبه ایدیله من . واقعا اشخاصک ازاده لری ده ، کنسدی نوبتلرنده برز مؤثر اوله بیلورلر ، فقط تاریخ کیف ایله اداره اولونماز : بر نوع مجبوریت تاریخیه ، بر نوع تقدیر تاریخی و اردر . هله صرف دیپلوماتلق ایله تاریخ یا به یه قالدیشمق ، ساده دلالک اولور . معین بر زمانده چایدشمه لری مقدرات تاریخیه دن اولان ایکی دولتک دوستانه لرینه ، بر قاچ دوزینه طاله ایران و مزنیخ لر آل اله و یروب و ار قوتلریله چالیشسه ر ، نتیجه بینه موفقیتسز لکدر . اون طقوزنجی عصر میلادینک اک مهم عوامل تاریخیه سندن اولان بر فکر ، « فکر مایت » ، اورپانک هر طر فنده اولدیفنی کبی محاکم عثمانیه نك خصوصیه اورپائی قسمنده ، اجرای تأثیرات ایله مشدی . یونان ، اولاح ، صرب ، بلغار ملتاری ، تابع اولدقلری دولت عثمانیه به قارشنی باش قالدیروب ، زورله اوندن آریله رق ، مستقل برر دولت حالنده عالم سیاسته چیقمشلردی . « ملیت اساسی » سلطنت عثمانیه بی خیلی اورسه لدی و اپی پارچه لادی . شرقده فکر ملیتک اک صاعلام معاونی دینی اختلاف و خصوصتله اولدی . رعایانک قیام و عصیانلرنده ، غایه امل استقلال ملی ایدی ، لکن اوکا ایرشمک ایچون قوللانیلان اک کسکین سلاح ، تعصب دینی اولدی .

اورپاده سلطنت عثمانیه نك تمامیت و سطوتی علیه تأثیر ایله بن فکردینی و ملی ، آسیاده ، بالعکس ، سلطنت مذکورده نك کواکشمه سنده ، قوتلنمه سنده ، احتمال کنیشه نمه سنده بینه خدمت ایدیه بیلوردی . سیاسته مهارت ، الحاقات تاریخیه بی کوروب ، دولت کمیسینک وجهه عزیمتی اوکا کوره تعین ایتمکدر . دور سابق مدیران امورینک سیاست خارجیه و داخلیه لری مدح اولونه من ؛ مع مافی تاریخک اونلری غربدن زیاده شرقه باقیه ، شرقه اوغراشمه به زور لادینی محققدر . حکومت عثمانیه ، اون طقوزنجی عصر میلادینک صوکارینه طوغری ، شرقی غربه ، آسیایی اورپا به ، خلافتی پادشاهنه ترجیح ایله مشدر .

بو ترجیحک ایلك نتیجه سی ، سیاست خارجیه ده ، دولت عثمانیه نك انكلكتره دائره محادنتدن چیقوب ، آلمان دوستاغنه کجه سی اوله جقدی و فی الواقع اوله ده اولدی . انكلكتره ، دولت عثمانیه نك ، روم ایلیده بوغازلر جوارینده ، قافقاسیا حدودنده مشغول اولمه سنی ایستر ؛ اگر حکومت عثمانیه نك عربستان ، عراق و باخصوص سسویش قنالی طرفلرینه اماله ذهن ایتدیکنی اکلاسه ، در حال « ولایات سته » ده و یا خود « ولایات نلانه » ده بر ایش چیقاروب ، حکومتک بوتون قوای فعاله سنی اورالره وقف ایتدیرر . موسیو بینون ادعا و ادعایی وقایع ایله اثبات ایدبورکه «ارمنی واقعه سنی» اساساً مصر مسأله سندن طوغرمشدر : معلومدرکه انکلیزلر ، ۱۸۸۲ سنه سی مصری موقه اشغال ایتمشلر و ۱۸۸۷ سنه سی دولت عثمانیه ایله عقد ایتدکاری معاهده ده ، اوج سنه صوکره ، یعنی ۱۸۹۰ ده مصری ترک و تخلیه ایدیه جکلرینی وعد ایتمشلردی . مهلت تمام اولدی ، اما انکلیزلر

« حسن تسویه امکانی کوستریوردی، غولتس استانبوله کلدی، تورک »
 « مکتب حربیه سنده لطق سویله دی، کیتدی؛ مارشال برلینده برخیلی
 « اوطوردی، دوندی؛ صدراعظم فرید پاشایه پروسیانک اک بویوک
 « نشانی « قره قرتال » ویریلدی. آرتق هرکس دولت عثمانیه نك
 « رسماً اتفاق مثله دخولیه، عین زمانده بلغاریایه اعلان حرب ایتدیکی
 « خبرینی بکه یوردی؛ پک چابوق واوزاقدن ایشیدن قولاقلمه، سرایچ
 « وادیسنده، فایه جوارنده کورله ین مظفر تورک طویلرینک صداسی
 « بیله کلوب یتیشیوردی. بوتقدیرده، انکلتزه، بلکه ینه یکلمش
 « اوله جقدی؛ اوله یایا، طوپ کله سی اک قوتلی دلیلدر، یکیلهن بلغاریاده
 « چتدرینی طویلار، یونان کی تورک دوستانی لزومنه قاتمش اولوردی... »
 (عین غزته نك عین نسخه سندن)

بلکه بواحتمالاته قارشى مذاکراتده بولمق وهرحاله ما کیدونیا
 مسأله سنی تماماً تورکر زیانه حل ایتک ایچون، انکلتزه قرالی ادوارد
 روسیه ایمپراطوری نیقولای زیارته کیتک اوزره ایکن، مسأله
 شرقیه جه فوق العاده مهم بر وقته ظهوره کلدی؛ دولت عثمانیه ده
 مشروطیت اداره اعلان اولندی. بوقعه او قدر عظیم، او قدر چوق
 نتایجی حامل وبمضرنجه او قدر غیر مترقب ایدی که ظهوریله شرق
 مسأله نك مؤثرلرینی، ماده لرینی، شدتلی بر فورطنه کی آلت اوست
 ایتدی؛ ما کیدونیا ایشنی سیلدی سوپوردی، آلدی، کورتوردی؛ اتفاق
 مثلث وائتلاف مثلث دولترلیله، سلطنت عثمانیه نك وضعیت متقابل لرینی،
 موقناً ویاظهاراً دکیشیدردی؛ ره وال ملاقاتنک اهمیتی اکیلتدی... »

۱۰ تموزدن بری حکومت مشروطه عثمانیه نك ائتلاف و اتفاق
 مثله اولان مناسباتندن بر آز تفصیل ایله بحثی آخر بر زمانه راقیورم.
 شمیدیک، بوکا دایر بر ایکی چفت سوزله اکتفا ایده حکم. اوکجه، بیلمم
 نهن، اورتالی بر انکلیز دوستلیدر قاپلادی؛ انکلیز سفیری جنابلرینی
 « ملت عثمانیه استقبالی ایلدی »؛ انفلوفیل اولمله معروف کامل پاشا
 صدر حکومته کچدی. لیکن بوبال آبی پک قیصه سوردی. انقلابدن
 هوز بر قاچ آی کچمه مشدی که انقلابی پایان فرقه نك ناشر افکاری
 « سیاست حسیات » ک (یعنی انکلیز سیاستنک) تقدینه احتیاج حس
 ایتدی... بورجوع، کیتدکجه متزاید بر سرعته نهایت، بوکونکی
 حاله منجر اولدی. کرچه بعض سیاسیونک حالانکلیز دوست قدیمزدن،
 عثمانیلرک اک بویوک دوستی یدنجی ادوارد حضر تلرندن کمال جدیدتله
 بحث ایتدکاری واقمدر. فقط قارءلرک بواوصافی، شمدی او قدر جدیدتله
 او قودقلرینه بر آز شبهه لییم. الجآت تاریخیه، دولت عثمانیه نك مناسبات
 خارجیه سنی، ره وال ملاقاتندن آز اولکی شکلنه پک بکرتدی. صدر
 اعظم پاشا، رومانیدان آوستریادن کچهرک برلینه قیصر ایکنجی وبلهلمک
 زیارته کیدیور... اوتهدنبری فرانسز وانکلیز محبی عد اولسان بر
 ناظریمزده پاریس ولوندرده برخیلی مدت اقامتدن سوکره برلین محافل
 سیاسیه ومالیه سیله یاقیندن طائیشمه به لزوم کوریور... آ. ی.

« انکلتزه بونی طویدی؛ وهیچ اولمازسه بر مدت موقته نظر فنده،
 « آلمان تهله کسنک روس مخاطره سندن ده امدهش اولدیغنی تقدیر
 « ایتدی. آلمان تهله کسنی، انکلتزه ایچون شرق مسأله سی حدودیله
 « محدود دکلدی؛ جهانشمول ایدی... فرانسز دیپلوماسیسی، انکلیز
 « وروسلرک ائتلاف منافعی احضار وتنظیم ایتدی، وبوندن ۳۱
 « آغستوس ۱۹۰۷ تاریخلی روس - انکلیز معاهده سی جیقدی :
 « لوندره وپترسبورغ حکومتلری، آسیای وسطا ممالک اسلامیه سنی
 « دوستانه یابلاشیورلردی؛ انکلتزه افغانستانده، روسیه ایرانده برنجی
 « موقع طوته جقدی، برده خصم مشترک علیه نه تماماً برلشیورلردی،
 « آسیای صغرا وبالقاندرد (یعنی ممالک عثمانیه ده) آلمان نفوذینه
 « قارشى قویمق اوزره تشبثات لازمه ده بولمیه بی تعهد ایله یورلری . »
 [L. Driault - La question D' orient . p. 326 - 327]

روسیه وانکلتزه تعهدلرینی یرینه کتیرمک اوزره، ما کیدونیا
 یانغینی هیچ طورمه دن کوروکله دیلر. بوسره لرده وقایع علمی آز
 چوق اطراد ایله تعقیبه چالیشان برتورک غزته جیسی شوسطرلری
 یازمشدی :

« انکلتزه اسلاولرله برلشدی. اصل آلمانیا به قارشى اسلاوروسیه
 « ایله اتفاق ایدرکن، « آلمانیا نك جنوبده کی احتیاط اردوسنه »
 « یعنی عثمانیلرله مقابل ما کیدونیا بلغارچتدرینی تنظیم ایله اوغراشیوردی.
 « لوندرده کی بالقان قومیه سی علمی امهرک طوبیلانان استهرلینغری
 « بالقانله بوشاتمقد، بلغارچتدری ایشی کوچیله مشغول تورک،
 « روم وحقی بلغار کویرینی یاقوب بیقمقد ایکن، انکلتزه خارجیه
 « نظارتی ولایات ثلاثه نك تورکیه دن بوسبوتون آیریله سی ایچون
 « درلو لایحهلر حاضر لایوردی... »

« مقصد آشکاردی : یادولت عثمانیه قورقوب آمان ذیبه جک،
 « آلمانیا قولتوغندن آریلوب انکلیز قوجاغنه آتیلاجق؛ یاخود
 « ما کیدونیا بلغارلرله کچهرک، برلیندن کوومیه کیدن تیموریولا رته سندن
 « قیریلش، مقام خلافتک قدر واعتباری تا کوکندن سوکولمش،
 « تورک اردوسی مغلوباً آسیایه قوغولمش اوله جقدی... » [قریم - ترهان]
 [۲۸ تموز ۱۹۰۸]

انکلتزه وروسیه، سلطنت عثمانیه ودول اسلامیه علیه نه، فرانسه
 سمسارلنی ایله اویشهرق ائتلاف مثلثک علمی آتله سی اوزرینه، آلمانیا
 وتورکیه نك بعض تدابیر احتیاطیه به توسلری ضروری ایدی. بونک
 اوزرینه درکه سلطنت عثمانیه، بالقان دولتلرندن رومانیا، صربیه و یونان
 ایله برابر، اتفاق مثله داخل اوله جق وصوکره بلغارستانه حرب
 آچوب، ما کیدونیا مسأله سنی، کندی نفعنه حل ایتدیره جک حوادثی
 عالمه یاییلدی. هنوز ذکر ایتدیکمز غزته جی بوقیل وقاللری شویله
 نقل ایدیوردی : « آلمانیا نك سلطانه بلغارلرله حرب توصیه ایتدیکی
 « پک چوق سوینلندی. جنرال فون درغولتسک « دی ووهه » ده
 « یازدقلری، بارون مارشالک برغزته جی به دیدکاری، آلمانیا
 « واشینگتون سفیرینک بر آمریکا جمله سنده مقاله سی، هپ عینی فیکری
 « تقویه ایدیور، ما کیدونیا مسأله سنی آنجق برتورک - بلغار حربیله

« عثمانی و انگلیز مناسباتی حقیقه »

الیوم عثمانی و انگلیز مناسباتند موجودیتی انگلیز جرائد مهمه سنک نشریاتیه انگلیزسیاسیون معتبره سنک اقوالندن آکلاشیلان نقصانی مخادنت هیچ شبهه یوقدرکه بزم کنندی خطای تدبیرمزدن ایلری کلیور . سویش قنلنده ، بحر احمرده ، بصره کورفرزنده منافع عظیمیه و امور تجاریه و سیاسیه جه ممالک عثمانیهده حالا بر موقع ممتازه مالک بولنان و نفوذ خلافتدکی اهمیتی لایقوله تدقیق ایلین و بوزمیلیون قدر اهل اسلامه حکم ایدن انگلتره البته والبت دولت عثمانیه ایله حسن مناسباتی ترجیح ایلر . بناء علیه بزم ایچون بویله بر حسن مناسبتدن استفاده انجق انگلتره افکار عمومی سنک وجوه تمایله سنده کی دقیق ایله انگلیز سیاست شرقی سنده تعقیب اولنان مسالکی غوامضیه ادراکه متوقدر . سنه لرجه شرقده طولاشمش و برمدتن بری استانبولده اک مهم بر انگلیز غزته سنک مخابرلکنی اجرا ایلمکده بولنش اولان بر دوستم اخیراً برای صله انگلتره یه گلشیدی . کندیسیله اولان ملاقاتم صرمسنده « انگلتره افکار عمومی سنک و انگلتره دولتی طرفندن امور شرقیهده ملتزم مسالک حکومت عثمانیه طرفندن طوغریجه تلقی ایدلیدیکی » ادعا اولندی . و بو خصوصده ایقظانده بولمقاصم توصیه ایدلیدی . او بایده سرد ایده بیلجه حکم مطالعاتک هر نه حکمته مبنی ایسه مقام عائد سنجه ضدی اجرا اولنه جفتی آکلاتدندن سوکره مشروطیتک طلوعندن بری بر خبی صحایف جرائد ایله و طنزداشلمه انگلیزلر و انگلتره مسالک شرقیه سی حقیقه بیلدیکی ایضاحدن خالی قالمدیغی سویلدم .

معلومدرکه دور مشروطیتک کشادینه قدر انگلتره ایله اولان مناسباتمز موجب مرضی برحاله جریان ایتیمشیدی . او مناسباتدکی نقصانی آثار مخادنت روسیه ایله صوک محاربه مزدن برمدت اول وقوعه کلیمکه باشلامش ایدی . دولت عثمانیه نك اوزمانلر بالقانلرده دوچار اوله کلدیکی مشکلاتک مهالکنی تخفیف ایچون متوفی لورد بیقوانسفیلد خبی اوغراشمش و افکار عامه یی خیلیدن خبیله ترکار لهنده اداره یه موفق اولمشیدی . فقط بوکا مقابلی روسیه نفوذی اروپای غربیهده و علی الخصوص انگلترهده اجرای فعالیت باشلامش و روسیه دیپلوماسیسی « شرق خرسیتیانلری حقیقه ترک مظالمی » وسیله سنی اس مسالک اتحاد ایدرک دولت عثمانیه نك بقاسنه و علی الموم عثمانی مسلمانلرینک سلامتته غایت مضر بر جریان وجوده کتورمش ایدی . بو خصوصده روسیه نك انگلترهده وسائط رسمیه و غیر رسمیه ایله اجرا ایدلیدیکی تدابیر حقیقتاً شایان حیرت دینه جک درجهده ماهرانه ایدی .

اوزمانلر روسلر انگلتره رجال سیاسیه سنندن بر خبی مهم ذواتی کنندی . للاحظه سیاسیه لرینی حسن تاقی به . یل ایتدیردکلری کبی علمادن ، شعرا دن ، رهبانندن صاحب نفوذ بر جوق کیمسه لر کی کنندی طرفلرینه جذب ایتدیلر ، وسائط تحریر و خطابتله اکتفا ایلوب

اهل صنعتدن بعض رساملره کویا ترکارک شرق خرسیتیانلری حقیقه کی اشکنجه و افعال قتلهرلینی کوسترلر لواج مخیله تصویر ایتدیرمکه و تیاترولرده فاجع و یا حقارت آمیز موضوعلر اویناتدیرمغه چالیشهرق خلقی ترکار علمینده تزید عداوته سوق ایلشملر ایدی . انگلترهده مقیم (مادام نوویقوف) نامنده فطانت سیاسیه صاحبه سی بر قادین باشده متوفی غلادستون اولمق اوزره بر جوق رجال دولتی ترکار علمینده تحریکه چالیشمش ایدی . حتی « مادام نوویقوفک غرب عالم سیاسیتنده روسلر ایچون ایندیکی خدمتلر یوز بیک قزاق عسکرینک محاربهده کوستردکلری یرارلقردن بویو کدر » سوزی بوبابده مثال صورتنده ذکر ایدیلور اولمشیدی . اوزمانلر طرف دولت عثمانیه دن ترکار - دها طوغریسی عثمانی مسلمانلری - علمینده وقوعه کلیمکه اولان بومضر جریانلرک اوکنی آلق و یا ضدینه جریانلر احداث ایلمک ایچون توسل اولنان تدابیر هیچ برانتظام و وقوفه ، هیچ بر اقتدار و ثباته مستند اوله مامغله عقیم قالب کیتمشدر .

عثمانی و روس محاربه سنک صوکلرنده و علی الخصوص قبریس مقاوله نامه سنک عقبنده انگلترهده ترکار ایچون تکرار بر توجه اثری کورلمکه باشلامش ایدیسدهده بوده وقار سیاسینی متساویاً صیانته مقتدر ایکی دولتک مخادتی صورتنده ظهور ایلوب حامی و محمی شکننده ظهور ایلشیدی . بیلدیز دور حکومتک سوء تدابیرندن طولایی وطنه عارض اولان تشوش ایله نفوذ و قدرت حکومت طاری اولان نقایصدن طولایی بالاخره انگلترهده بزه قارشی ابراز مصافات ایدلمک شوویه طورسون هر فرصت دوشدکجه شدتلی بغض و نفرت آناری کوستریله گلشیدی . غیر منتظر ظن ایدلیدیکی حالده مشروطیتک وضعنه موفقیت حاصل اولیورمسی اوزرینه انگلترهده بر ترک طرفدارلیدر باشلادی . وطنمزک قانسز انقلابی آقیشلاندی . جرائد معتبره صحایفی مشروطیت عثمانیه نك تمی بقاسی حقیقه اوله مقالات دوستانه یی حاوی ایدی که انسان بونلرک عثمانی ارباب تحریری طرفندن یازلدقلرینه ذاهب اوله بیلوردی . ترکیه حقیقه کی بوتحول مسالک یعنی اولکی بغض و نفرتک تمامیه بر طرف ایدلسیله یکیدن برمسالک مودت وضعنه سبب نه کامل باشانک افراطلی انگلیز طرفدارانی یایمسی نهده فلان و فلانک دیپلوماسی طاسلاقلی کوسترمسی نهده بعض کسه لرک عاداتا تدلیل وقار ملبت ایدرجه سنه استاسیونلرده ، فلانلرده اللرنده انگلیز بایراغی اولدینی حالده « یاشاسون انگلیزلر » ده حایقرملری ایدی . الحاصل انگلیز دوستلنک تکرار ظهوره کلسنده کی کرامتی کندیزه مال ایدمیز . دور بیلکلری معلوم اولان نکلیز رجالی بو دوستلنی کندیکلرندن تأسیس ایلدیلر . زیرا شرق قریبک تجدد احوالی آنی اقتضا ایتدی . یوقسه ایش بزه قالسه ایدی بودوستلندن استفاده جدیدنک طریقلرینی بیلمدیکمزی دها مبادی مشروطیتده کوسترزایدک . اوستریانک بوسنه و هر سکی الحاق ایتسیله اوزمان آچش اولدینی ابواب مشکلات اوکنده باب عالی عاجز و حیران قالمش ایدی . اوستریایه قارشی صاحباً مدافعه حقوقک بر واسطه سی بولندیغنی